

**O‘zbekiston Respublikasi
aksiyadorlik tijorat
Xalq banki Boshqaruvining
2022 yil 15 - martdagi
32/3 - sonli qaroriga**

ILOVA

**O‘zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki tizimida aloqa kanallari
orqali korrupsiyaviy xatti-harakatlar hamda qonun buzulishi yuzasidan kelib
tushgan xabarlarni qabul qilish va ko‘rib
chiqish to‘g‘risidagi
TARTIB**

Mazkur Tartib O‘zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi Qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 27-maydagi “O‘zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-5729-sonli, 6-iyundagi “O‘zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PF-6013-sonli, 2021-yil 6-iyuldagi “Korrupsiyaga qarshi murossasiz munosabatda bo‘lish muhitini yaratish, davlat va jamiyat boshqaruvida korrupsiyaviy omillarni keskin kamaytirish va bunda jamoatchilik ishtirokini kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-6257-sonli Farmonlari, 2021-yil 6-iyuldagi “Korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyatini samarali tashkil etishga doir qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risi”gi PQ-5177-sonli Qarori, O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2021-yil 8-sentabrda 3319-raqam bilan ro‘yxatga olingan “Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalari faoliyati to‘g‘risidagi namunaviy nizomi”ga muvofiq ishlab chiqilgan bo‘lib, O‘zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq bankida (keyingi o‘rinlarda–Bank) qonun hujjatlari qoidalariga zid bo‘lgan xatti-harakat sodir bo‘lganda, korrupsiyaga qarshi kurashish, manfaatlar to‘qnashuvini aniqlash va tegishli ta’sir choralari ko‘rishga qaratilgan chora-tadbirlarning samaradorligini oshirish maqsadida bankning aloqa kanallari orqali korrupsiyaviy xatti-harakatlar haqida kelib tushgan xabarlar bilan ishlashning asosiy tamoyillari, xabarlarni qabul qilish, ularni ro‘yxatdan o‘tkazish va ko‘rib chiqish hisobot taqdim etish tartibini belgilaydi.

1-bob. UMUMIY QOIDALAR

1. Mazkur Tartib quyidagi asosiy tushunchalardan foydalaniladi:

ishonch telefoni – bankka telefon orqali kelib tushadigan murojaatlarni markazlashgan holda qabul qilish, tasniflash va tizimlashtirish, o‘z vaqtida va sifatli ko‘rib chiqilishini monitoring qilish imkonini beruvchi aloqa tizimi;

murojaatchi – aloqa kanallari orqali bankdagi korrupsiyaviy xatti-harakatlar to‘g‘risida axborot berish uchun murojaat qilgan har qanday jismoniy va (yoki) yuridik shaxs, xodim;

manfaatlar to‘qnashuvi – shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaatdorlik shaxsning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta’sir ko‘rsatayotgan yoxud ta’sir ko‘rsatishi mumkin bo‘lgan hamda shaxsiy manfaatdorlik

bilan fuqarolarning, tashkilotlarning, jamiyatning yoki davlatning huquqlari va qonuniy manfaatlarini o'rtasida qarama-qarshilik yuzaga kelayotgan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyat;

korruptsiya – shaxsning o'z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o'zga shaxslarning manfaatlarini ko'zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda foydalanishi, xuddi shuningdek bunday nafni qonunga xilof ravishda taqdim etish;

korruptsiyaviy harakatlar – xodim tomonidan bevosita yoki bilvosita shaxsan yoki uchinchi shaxslar orqali pora beruvchi manfaatlarini yo'lida harakat yoki harakatsizlik uchun moddiy manfaatdor bo'lishi, shu jumladan pul, qimmatbaho qog'oz, boshqa ko'rinishdagi mulk va mulkiy huquqlar, mulkiy xarakterdagi xizmatlar olish, talab qilish, undirish, taklif qilish yoki berish, pora berish va/yoki olish yoki bunda vositachilik qilishda, rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlar undirish (pora olish) va boshqa noqonuniy maqsadlarda o'z xizmat vazifalaridan noqonuniy foydalanish;

korruptsiyaga oid huquqbuzarlik – korruptsiya alomatlariga ega bo'lgan, sodir etilganligi uchun qonunchilikda javobgarlik nazarda tutilgan qilmish;

korruptsiyaga qarshi kurashish tizimi – amaldagi qonunchilik va ichki hujjatlarni korruptsiyaviy jihatdan buzilishini bartaraf etish, tashkilot xodimlari tomonidan yuqori darajada kasbiy va axloqiy faoliyat olib borishlarini ta'minlash bo'yicha chora-tadbirlar majmui;

korruptsiyaviy xavf-xatar – xodimlar yoki uchinchi shaxslar tomonidan bank nomidan va (yoki) ularning manfaatlarini ko'zlab korruptsiyaviy harakatlarni sodir etish xavfi;

moddiy qimmatliklar – moddiy qimmatga ega bo'lgan har qanday qimmatliklar (pul, qimmatli qog'ozlar, boshqa mol-mulk, shu jumladan, xorijiy valyuta, qimmatbaho metallar, qimmatbaho toshlar);

mulkiy navf (moddiy yoki nomoddiy) – pora oluvchiga tekinga va (yoki) past narxlarda amalga oshiriladigan mulkiy tusdagi turli xil xizmatlar va (yoki) naf;

mulkiy tusdagi xizmatlar – sanatoriyga yoki turistik sayohatga borish tupofkalarini, transportda yurish biletlarini berish, mansabdor shaxs xarajatlari yoki o'yin-kulgilari uchun pul to'lash, pora oluvchi foydasiga ta'mirlash, qurilish, qayta tiklash va boshqa ishlarni bajarish;

mansabdor shaxsning o'z xizmat mavqeidan foydalanish – mansabor shaxsning boshqa mansabdor shaxslarga ta'sir ko'rsatishi va ularning vakolatlaridan foydalangan holda pora beruvchining manfaatlarini ko'zlab harakat qilishi;

pora beruvchining manfaatlarini – nafaqat uning shaxsiy manfaatlarini, balki uchinchi shaxslar, yaqin qarindoshlar, yaqin shaxslar va boshqa shu kabilarning ham har qanday manfaatlarini;

pora olish yoki berish xususidagi kelishuvga erishishga qaratilgan faoliyat – aybdor tomonidan sodir etilgan yoki sodir etilishi pora berilishiga yoki uning mansabdor shaxs tomonidan xizmat qiluvchi har qanday hatti-harakatlar.

taalluqli xabar – Bankdagi korruptsiyaviy harakatlar va (yoki) manfaatlar to'qnashuvi haqidagi axborotdan iborat bo'lgan xabar;

xodim – Bank bilan mehnat munosabatlariga kirishgan shaxs;

xodimning shaxsiy manfaatdorligi – xodim tomonidan o‘z xizmat vazifalarini bajarishi chog‘ida o‘zi yoki uchinchi shaxslarning manfaatlari yo‘lida xodimning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta’sir qilishi mumkin bo‘lgan pul mablag‘lari, moddiy yoki nomoddiy boyliklar, boshqa mol-mulk va imtiyozlar ko‘rinishida shaxsiy naf olish imkoniyati (shaxsiy, ijtimoiy, moliyaviy, siyosiy va boshqa tijoriy yoki notijoriy manfaatlari).

2. Bank korrupsiyaviy harakatlar haqida axborot berishga mo‘ljallangan aloqa kanallarining ishini quyidagi tamoyillar asosida tashkil etadi:

konfedensiallik va xavfsizlik – aloqa kanallaridagi xabarlardan foydalanishga ruxsat berilgan bankning barcha vakolatli shaxslari ushbu xabarlarni vakolatga ega bo‘lmagan shaxslarga berish (oshkor qilish)ga haqqi yo‘q. Agar murojaatchi o‘z xabarini yuborganligi haqida boshqa xodimlarga yoki uchinchi shaxslarga o‘z xohishiga ko‘ra, jumladan, ehtiyotsizligi natijasida oshkor qilgan bo‘lsa, bank uning oshkor bo‘lishiga javobgar bo‘lmaydi;

qonuniylik – Bank aloqa kanallariga kelib tushadigan xabarlarni qabul qilish, ro‘yxatga olish, qayta ishlash va ko‘rib chiqish qat’iy ravishda O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari va ushbu tartibga muvofiq amalga oshiriladi;

murojaatchining ta’qib qilinmasligi – aloqa kanallari orqali korrupsiyaviy harakatlar haqida o‘z xohishiga ko‘ra xabar bergan jismoniy va yuridik shaxs, xususan bank xodimi xabarning mazmunidan qat’i nazar biron-bir javobgarlikka tortilmaydi;

murojaatchi bilan majburiy tartibdagi qayta aloqa – agar xabar anonim bo‘lmasa, uni ko‘rib chiqish natijalari Bank tomonidan murojaatchiga yetkazilishi lozim;

ta’sir choralari qo‘llashning majburiyligi – korrupsiya fakti tasdiqlangan taqdirda, Bank aybdor shaxslarni javobgarlikka tortish uchun O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq harakat qiladi.

2-bob. KORRUPSIYAGA OID HARAKATLAR HAQIDA AXBOROT BERISH UCHUN ALOQA KANALLARI

3. Taalluqli xabar quyidagi aloqa kanallaridan yuborilishi mumkin:

Bankning rasmiy veb-sayti yoki elektron pochta orqali;

Bankning ishonch telefon raqami 1106 orqali;

Bankning “Tezkor xabar” va boshqalar;

4. Bank aloqa kanallari to‘g‘risidagi axborotni rasmiy veb-sayt, va ijtimoiy tarmoqdagi sahifa va kanallariga joylashtiradi, shuningdek, xodimlarga davriy ravishda yuboriladigan elektron xatlar tarqatmalariga va o‘quv materiallariga kiritadi, bank binosida joylashtiriladigan tematik plakatlar va hokazolarda aks ettiradi.

3-bob. ALOQA KANALLARI ORQALI KELIB TUSHAYOTGAN XABARLARNI QABUL QILISH

5. Departamentning Korrupsiyaga qarshi kurashish boshqarmasi (keyingi o‘rinlarda – boshqarma) bankning aloqa kanallaridan kelib tushgan xabarlarni ko‘rib chiqishga mas’ul hisoblanadi.

6. Bankning aloqa kanallaridan kelib tushgan xabarlar Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 7-maydagi 341-son qarori bilan tasdiqlangan “Davlat organlarida, davlat muassasalarida va davlat ishtirokidagi tashkilotlarda jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari bilan ishlash tartibi to‘g‘risida”gi Namunaviy nizom va Bankning jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari bilan ishlash tartibi to‘g‘risidagi nizom talablarida nazarda tutilgan tartibda ro‘yxatga olinadi va ro‘yxatga olingan xabar bildirishnoma ko‘rinishida Boshqaruv Raisiga ko‘rsatma va xizmat tekshiruvini belgilash uchun kiritiladi.

7. Bankning ijtimoiy tarmoqlardagi rasmiy kanal va sahifalari va telegram boti orqali kelib tushadigan xabarlarni qabul qilish uchun Ichki nazorat va komplayens tuzilmasi mas’ul xodimi tayinlanadi.

Bunda, xabar kelib tushganda Boshqarma mas’ul xodimi murojaatchi bilan uchrashgan holda, elektron yozishma yo‘li bilan, tegishli uchrashuvlar asosida yoki telefon orqali bog‘lanib zarur axborotni aniqlashtiradi, xabarni Reestrda ro‘yxatga oladi va ma’lumotni Departament direktoriga kiritadi.

Bankning hududiy filiallari xodimlari, shuningdek ularning quyi bo‘linmalari xodimlari, Bankning barcha tarkibiy bo‘linmalari xodimlari, shu jumladan Bankning barcha turdagi sho‘ba korxonalari xodimlari tomonidan korrupsiyaviy xatti-harakatlari hamda qonunbuzilish to‘g‘risi kelib tushgan xabarlarni qabul qiladi va tegishli tartibda bildirishnoma ko‘rinishida Boshqaruv Raisiga kiritadi.

Bankning ijtimoiy tarmoqlaridagi rasmiy kanal va sahifalari, telegramm bot va boshqa manbalardan hamda Bankning hududiy filiallari xodimlari, shuningdek ularning quyi bo‘linmalari xodimlari, Bankning barcha tarkibiy bo‘linmalari xodimlari, shu jumladan Bankning barcha turdagi sho‘ba korxonalari xodimlari tomonidan kelib tushgan xabarlarni qabul qilish uchun Departamenti mas’ul xodimi tayinlanadi.

Korrupsiyaga qarshi kurashish boshqarmasi xodimi kelib tushadigan xabarlarni belgilangan ish kuni davomida tahlil qiladi. Agar xabar ish vaqtidan tashqari paytda kelib tushsa, bu xabar navbatdagi ish kunida aniqlashtirish uchun saqlanadi.

8. Agar murojaatchi o‘z xabarini tasdiqlash uchun qo‘shimcha materiallarga, masalan, fotomateriallar, hujjatlar, audio va videoyozuvlarga ega bo‘lsa, murojaatni qabul qilishga mas’ul xodim ularni taqdim etish bo‘yicha foydalaniladigan aloqa kanallarini (telegram boti yoki elektron pochta)ni ko‘rsatadi va taqdim etiladigan ma’lumotni konfidentsialligini bildiradi. Mazkur ma’lumotlar taalluqli xabarga ilova sifatida rasmiylashtiriladi.

9. Departament direktori taalluqli xabarni tezkorlik bilan tahlil qilish va ko‘rib chiqish uchun Departamentning Korrupsiyaga qarshi kurashish boshqarmasiga yo‘naltirib imzo chekadi.

10. Bankning Korrupsiyaga qarshi kurashish boshqarmasi xabarni olgandan keyin 1 (bir) soat ichida uni ilovaga muvofiq shaklda Bankda korrupsiyaga oid harakatlar haqidagi xabarlarni qabul qilish reestrda (keyingi o‘rinlarda – Reestr) ro‘yxatga olishi va ushbu Tartibning 4-bobiga muvofiq ko‘rib chiqishi lozim.

11. Bank murojaatchilarga xodim tomonidan sodir etilgan korrupsiyaviy harakatlar to‘g‘risidagi anonim xabarlarni ko‘rmasdan qoldirish imkoniyatini beradi.

Anonim xabar kelib tushgan taqdirda Korrupsiyaga qarshi kurashish boshqarmasining ma’sul xodimi, imkon mavjud bo‘lgan taqdirda, quyidagilarni amalga oshirishi lozim:

Bankka kelib tushgan xabarga javob berish uchun murojaatchi bilan bog'lana olmasliklari mumkinligi haqida ma'lum qilishi;

qo'shimcha zarur ma'lumot olish imkoniyati bo'lmagan taqdirda xabarni to'liq va har tomonlama o'rgana olmasliklarini bildirishi;

murojaatchiga u bilan bog'lanish uchun anonim aloqa kanali tashkil qilishni taklif qiladi (shaxs ko'rsatilmagan elektron pochta manzili, Telegramdagi maxfiy chat va.b.);

Murojaatchi o'z arizasidan voz kechmagan taqdirda, mazkur Tartibda nazarda tutilgan holatda xabarni qabul qilishi shart.

12. Korruptsiyaga qarshi kurashish boshqarmasi xodimlari tomonidan olingan xabarlarni ko'rib chiqish jarayonida korruptsiyaviy huquqbuzarliklarni sodir etishning sabab va sharoitlari ham tahlil qilinadi va kelgusida ularning oldini olish hamda korruptsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish bo'yicha tadbirlar amalga oshiriladi.

13. Olingan xabarlar bo'yicha barcha masalaga tegishli materiallar, hujjatlar va ma'lumotlar (shu jumladan, qabul qilingan qarorlar va murojaatchilarga yuborilgan javoblar) Murojaatlar bilan ishlash bo'limida O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan muddatga, shu bilan birga 10 yildan kam bo'lmagan muddatga saqlanishi kerak.

14. Tegishli xabar Bankning hududiy va tarkibiy bo'linmalariga kelib tushgan taqdirda, uni Departamentning bank filiallari bo'yicha hududiy menedjeri qabul qiladi va bu to'g'rida zudlik bilan yozma shaklda Departament direktorini va Korruptsiyaga qarshi kurashish boshqarmasi boshlig'ini xabardor qiladi, ular o'z navbatida ushbu xabarni mazkur tartibning 10-bandiga muvofiq ko'rib chiqadi.

4-BOB. KORRUPSIYAVIY HARAKATLAR HAQIDAGI XABARLARNI KO'RIB CHIQISH

15. Korruptsiyaga qarshi kurashish boshqarmasiga kelib tushgan barcha taalluqli xabarlar ushbu bo'linmaning mas'ul xodimlari yoki Departament direktori topshirig'iga asosan boshqa bo'linmalar tomonidan buyruq asosida tayinlangan xizmat tekshiruviga asosida ko'rib chiqiladi.

16. Korruptsiyaviy harakatlari to'g'risidagi xabarlarni ko'rib chiqish jarayoniga, harakatlari ustidan taalluqli xabar kelib tushgan yoki ko'rib chiqish jarayonida manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xodimlarni jalb qilish man etiladi.

17. Taalluqli xabar kelib tushganda Korruptsiyaga qarshi kurashish boshqarmasi xodimi dastlabki tekshirish o'tkazib, uning taalluqliligini tahlil qiladi, ya'ni xabarda ko'rsatilgan ma'lumotning Bank tizimiga taalluqli korruptsiyaga oid huquqbuzarlikka va (yoki) manfaatlar to'qnashuviga tegishlilikini tekshiradi.

Dastlabki tekshirish taalluqli xabar Korruptsiyaga qarshi kurashish bo'linmasiga kelib tushgan kundan boshlab 5 (besh) ish kuni ichida amalga oshiriladi.

18. Mazkur Tartibning 17-bandida nazarda tutilgan dastlabki tekshirish natijalaridan qat'i nazar, bu haqdagi axborot Reestrda kiritiladi.

19. Boshqarma xodimi xabar taalluqli emas degan xulosaga kelsa, bu xabar 1 (bir) ish kuni ichida Bankning tegishli tuzilmasiga bildirgi asosida o'tkazilishi lozim.

20. Agar xabarda korruptsiyaviy harakatlar va (yoki) manfaatlar to'qnashuvi haqida ma'lumot hamda xizmat tekshiruvini o'tkazish uchun yetarli asoslar mavjud bo'lsa,

Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'linmasi xodimi ichki idoraviy hujjatda belgilangan tartibda xizmat tekshiruvini o'tkazish tashabbusi bilan chiqadi.

21. Taalluqli xabarlarni mazmunan ko'rib chiqish Bankka kelib tushgan kundan e'tiboran bir oy ichida, tekshirish o'tkazish, qo'shimcha materiallarni so'rab olish yoxud boshqa chora-tadbirlar ko'rish zarur bo'lgan hollarda, ularni ko'rib chiqish muddatlari, Korrupsiyani oldini olish bo'yicha komissiya Raisi hamda Departament direktori tomonidan istisno tariqasida uzog'i bilan bir oyga uzaytirilishi mumkin, bu haqda murojaat etuvchiga (anonim murojaatlardan tashqari) xabar qilinadi.

22. Murojaatga javob Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'linmasi tomonidan tayyorlanib, Korrupsiyani oldini olish bo'yicha komissiya Raisi imzosi bilan rasmiylashtiriladi.

23. Taalluqli xabarlarni ko'rib chiqish yakunlariga ko'ra o'rganish natijalari va qo'llanilgan ta'sir choralari ko'rsatilgan javob xati tayyorlanadi va belgilangan tartibda murojaatchiga yuboriladi.

24. Ijtimoiy tarmoqdagi kanal va sahifalar va telegram-bot orqali kelib tushgan taalluqli xabarga javob murojaatchiga elektron shaklda ijtimoiy tarmoqdagi kanal va sahifalar yoki telegram-bot orqali yuboriladi.

5-bob. HISOBDORLIK

25. Tartibdan Korrupsiyaga qarshi kurashish boshqarmasi xodimlari, xabarlarni ko'rib chiqishda ishtirok etgan bankning tegishli tuzilma xodimlari (faqat shunday xabarlarga doir), Korrupsiyani oldini olish bo'yicha boshqaruv Raisi yoki Ichki nazorat va komplayens departamenti direktori foydalanishi mumkin.

26. Reestr ma'lumotlari asosida Korrupsiyaga qarshi kurashish boshqarmasi har chorakda Korrupsiyani oldini olish bo'yicha boshqaruv Raisiga qabul qilingan korrupsiyaviy harakatlar to'g'risidagi xabarlarga taalluqli bo'lgan hisobotni taqdim etadi va unda quyidagilar ko'rsatiladi:

kelib tushgan taalluqli xabarlar va ko'rib chiqilgan taalluqli xabarlar soni;

korrupsiyaviy harakatlar, manfaatlar to'qnashuvi holatlari tasdiqlangan taalluqli xabarlar soni;

ko'rib chiqish muddatlari buzilgan taalluqli xabarlar soni;

taalluqli xabarlarni ko'rib chiqishning o'rtacha muddati;

murojaatchilar tomonidan eng ko'p foydalaniladigan aloqa kanallari va boshqa statistik ma'lumotlar.

6-BOB. YAKUNIY QOIDALAR

27. Mazkur Tartib talablarini buzish belgilangan tartibda javobgarlikka sabab bo'ladi.

28. Mazkur Tartib asosida qabul qilingan axborotlar, ma'lumotlar, o'tkazilgan suhbatlar va boshqa material hamda dalillar shakllanishidan qat'iy nazar konfidensial ma'lumotlar toifasiga taalluqli bo'lib, O'zbekiston Respublikasining "Bank siri to'g'risida"gi, "Shaxsga doir ma'lumotlar to'g'risida"gi va "Tijorat siri to'g'risida"gi qonunlari asosida erkin tarqatilishi ta'qiqlanadi va himoyalani hamda oshkor qilinmasligi yuzasidan foydalanish huquqiga ega xodimlar shaxsan javobgar hisoblanadi.

29. Mazkur Tartib, murojaatlar va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida O'zbekiston Respublikasining qonunchiligi o'zgarganda qayta ko'rib chiqilishi lozim.

30. Mazkur Tartib Bank Boshqaruvi tomonidan tasdiqlangan kundan boshlab kuchga kiradi.

**Ichki nazorat va komplayens
departamenti direktori**

A. Xaitov